

faae en grundig Behandling her i Thinget, og da der jo rimeligvis vil blive nedsat et Udvalg i Sagen, skal jeg derfor tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger om forskjellige Bestemmelser, der ved en første Behandling kun kunne foreligge berøres, men som jeg haaber ville blive Gjenstand for en nærmere Overveielse i Udvalget. Jeg har den Bemærkning at gjøre med Hensyn til det foreliggende Lovforslag i Almindelighed, at det forekommer mig, det stiller noget vel strenge Betingelser for, at privat Skifte kan indtræde. Følge Lovforslagets § 4 har saaledes hver enkelt Arving Udgang til at forlange offentlig Skifte, om end de øvrige Arvinger ere enige om at ville dele Boet selv. Dette er ganske vist stemmende med den nu gjældende Ret, i alt Fald saaledes som den i Praxis er bleven fortolket; om det er stemmende med, hvad Lovens Mening oprindelig har været; er et andet Spørgsmaal, som jeg lader ligge, men i alt Fald forekommer det mig, at denne Bestemmelse udgaar fra en Opfattelse af Dødsbofskifte, som jeg ikke fuldstændig kan dele. Det er ganske vist, at man anser Delingen af et Dødsbo for at være en juridicel Forretning, en Forretning, som egentlig henhører under de dømmende Autoriteter; men dette Standpunkt kan jeg ikke gjøre til mit, idet det forekommer mig, at Delingen af en Formuemasse i Tilfælde af Dødsfald ikke egentlig i nogen Henseende er forskjellig fra Delingen af en anden Formuemasse. Der er ganske vist visse særegne Momenter tilstede, men det er ikke saadanne, som skulde gjøre Delingen af et Dødsbo i Modsætning til Delingen af andre Formuemasser til en juridicel Akt. Naar der foreligger et Sameie eller et Interessentskab, hvis Forhold er ordnet ved Kontrakt, og der navnlig ogsaa deri findes en Bestemmelse om, hvorledes det skal skiftes og deles mellem de Interesserede, naar Forholdet ønskes opløst, vil Ingen paastaa, at Delingen i et saadant Tilfælde i og for sig skulde være en juridicel Akt. Noget ganske Andet er det, at den Enkelte, naar der indtræder en saadan Uenighed, at Delingen ikke kan ske privat, maa have Udgang til at paakalde Domstolene til Væren imod Forurettelse, men principielt vil man ikke kunne paastaa, at en saadan Deling kan betragtes som en juridicel Akt, og det forekommer mig heller ikke at kunne paastaas om det Forhold, som foreligger, naar en Mand dør og hans Formue skal gaa over til hans Arvinger. Hvis denne min Mening er rigtig, er der imidlertid ingen Grund til at lægge mere Vægt paa den Enkeltes Ønske, som vil have offentlig Skifte, end paa alle de Andre Ønske, som ville have privat Skifte. Det er ikke alene Omkostninger, der paadrages ved offentlig Skifte; og i Almindelighed vel ogsaa Forhaling, men det er overhovedet at blande Autoriteterne ind i en Sag, hvor deres Indblanding ikke er nødvendig. Det er, om jeg maa se det fra et

mere almindeligt Standpunkt, Noget, der er i Strid med Selvfryllestanken, ikke saaledes som den i senere Tid er gjort gjældende i den højere Politik, men saaledes som jeg tror, den bør gjøres gjældende paa Omraader, hvor den har fuld Berettigelse. Man bør saa lidt som mulig blande enten administrative eller judicielle Autoriteter ind i Borgernes private Anliggender, og efter min Mening er det altid stødende, at en enkelt Arving imod de andre Arvingers Ønske skal kunne fremkalde offentlig Skifte. Jeg tror, at man i Almindelighed maa sige, at ved saadant Skifte, hvor en enkelt Arving staaar overfor alle de andre, er den fornødtigste og rimeligste Opfattelse hos dem, der repræsenterer den store Majoritet. Det vil heller ikke kunne undgaa Opmærksomheden, at man, naar man saaledes tillægger den enkelte Arving Ret til at kunne paadrage de andre Arvinger meget betydelige Byrder, Uleilighed og Udgifter, giver den enkelte Arving et Vaaben i sin Haand til at fremtvinge sin Villie; naar der opstaar Uenighed imellem Arvingerne, vil den Enkelte, der fremsætter urimelige Paastaaender, altid ved at sige til sine Medarvinger: Vilde I ikke gaa ind paa mine Fordringer, forlanger jeg offentlig Skifte, og I vilde da komme til at betale, kunne nøde de andre Arvinger til at gaa ind paa hans Forlangende, selv om de ere ubillige. Det forekommer mig ikke, der er Noget til Hinder for, at der i de Tilfælde, hvori det maa anses givet, at et Bo er solvent, lægges væsentlig Vægt paa, hvad Flertallet af Arvingerne ønsker. Jeg indrømmer, at det undertiden kan være vanskeligt fra Begyndelsen af at se, om et Bo er solvent eller ikke; men i de Tilfælde, hvori det kan ses, og hvori altsaa Skifteforvalteren kan skønne dette, bør der formentlig lægges mere Vægt paa de Arvingers Ønske, som vil have privat Skifte, forudsat at det er Flertallet, end paa deres, som ønske offentlig Skifte. Naar man dernæst vil sammenholde § 8 med § 4, tror jeg, at Konsekvensen af det Princip, som man har staaet fast i § 4, fremtræder temmelig stødende, thi derefter kan en enkelt Arving ikke alene fra Begyndelsen af fordrø offentlig Skifte, men han kan endog, efter at Skiftet allerede har staaet længe paa, naar der opstaar Uenighed, forlange Boet opgjort og delt ved Skifteretten. Selv om Arvingerne altsaa fra Begyndelsen af have været enige om, at der skulde være privat Skifte, ja, efter min Opfattelse selv om de have oprettet et Dokument imellem sig, hvorved de forbinde sig til kun at afholde privat Skifte, kan den enkelte Arving dog, naar der kommer en Kurse paa Traaden, hvad meget let kan ske uden, at offentlig Skiftebehandling derfor i og for sig er nødvendig, fragaa, hvad han tidligere har forpligtet sig til og forlange offentlig Skifte. For Øvrigt er det mig ikke ganske klart, om den enkelte Arving, naar der foreligger en saadan udtryffeligt Erklæring fra ham om, at